

WATERSCHAP
vechtstromen

Projectplan Mosbeek

Watermolen Frans & Bels

Colofon

Naam rapport	Projectplan Mosbeek Frans & Bels
Opsteller:	Waterschap Vechtstromen
Versie nr.	1.0
Status	Concept
Maand/ jaar opstelling	Juli 2021

Inhoudsopgave

Deel 1 – Herinrichting Mosbeek.....	5
1. Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doelstelling.....	5
1.3 Projectresultaten.....	6
1.4 Leeswijzer.....	6
2. Gebiedsbeschrijving	7
2.1 Het projectgebied	7
3. Beschrijving van het werk.....	9
3.1 Uit te voeren maatregelen.....	9
4. Beschikbaarheid gronden	11
5. Wijze van uitvoering.....	12
5.1 Technische uitvoering	12
6. Effecten van het plan	13
6.1 Watersysteem	13
6.2 Stikstof	13
7. Legger, beheer, onderhoud en monitoring	14
7.1 Legger.....	14
7.2 Beheer en onderhoud.....	14
Deel 2 – Verantwoording	15
1. Wet- en regelgeving.....	15
1.1 Toets Waterwet.....	15
2. Beleidskaders	16
2.1 Waterbeheer 21e eeuw (WB21)	16
2.2 Waterbeheerplan 2016-2021	16
Deel 3 – Rechtsbescherming.....	17
1. Inspraaktermijn	17
1.1 Vergunningen en meldingen.....	17
1.2 Crisis- en herstelwet	17
Literatuurlijst.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Deel 1 – Herinrichting Mosbeek

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Het waterschap heeft in 2016 en 2017 de onderzoeksopdracht project Kunstwerken Mosbeek uitgevoerd, waarin een oplossing gezocht moest worden voor de gebrekkige kunstwerken in het gedeelte tussen de molens van Frans en Bels. Tevens speelt er bij de molen van Frans het zogenaamd 'onderwaterprobleem'. De waterstand benedenstrooms de molen van Frans is veelal te hoog, waardoor het molenrad niet geheel vrij kan draaien.

Conclusie bij de gedane onderzoeken en de metingen is dat het verhang tussen beide molens gering is, waardoor bij enige waterafvoer over het molenrad deze vrijwel direct met de onderkant in het water staat. De onderkant van het rad ligt nog geen 10 cm hoger dan de drempel in de spaarvijver van de molen van Bels. Het waterschap heeft op verzoek met enige regelmaat het tussenliggende gedeelte Mosbeek (zie figuur 1.1) uitgediept om dit probleem op te lossen. Door de drempel en de waterverdeling bij de watermolen Frans verzandt dit gedeelte echter weer snel.

Figuur 0.1 Locatie projectgebied Mosbeek, Molen Frans – Molen Bels

Een oplossing voor bovengenoemd probleem is het aanpassen van de inlaat van de spaarvijver bij molen Bels. Voorgesteld wordt om de Mosbeek niet altijd door de spaarvijver te laten stromen, maar rechtstreeks naar de molen van Bels. Door dan ook permanent meer water via het tracé tussen de molens te laten lopen, zal dit gedeelte van de Mosbeek beter op diepte blijven en minder snel verzanden. Dit draagt bij aan een oplossing van het 'onderwaterprobleem' van Molen Frans. Daarnaast is het de bedoeling om de zandvangter aan de Oosterikweg te laten vervallen en om te vormen tot beekloop. Tevens worden nog enkele kunstwerken aangepast/gerenoveerd.

1.2 Doelstelling

Voorliggend plan is een projectplan volgens de Waterwet. Op grond van artikel 5.4, eerste lid van de Waterwet wordt voorafgaand aan de aanleg of wijzigingen van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder een projectplan vastgesteld. In het projectplan dienen tenminste het werk zelf, de uitvoering van de werkzaamheden en de te treffen maatregelen ter voorkoming van eventuele nadelige gevolgen voor de omgeving, te worden omschreven.

In dit projectplan worden de maatregelen ten behoeve van de herinrichting van de Mosbeek beschreven. Concreet is de projectdoelstelling als volgt:

Het opheffen van de onderwaterproblematiek van de molen van Frans en ervoor te zorgen dat de beek minder snel verzand. Daarnaast zijn de in de waterloop aanwezige kunstwerken in het traject in slechte staat en moeten worden vervangen/gerenoveerd.

1.3 Projectresultaten

Met de uitvoering van dit project worden de volgende projectresultaten bereikt:

- Aanpassen tracé ter plaatse van kolk Bels;
- Leggen uitmondingsduiker van kolk Bels naar bypass waterloop langs Bergweg;
- Zandvang aan Oosteriksweg dempen en omvormen tot waterloop. De damwand voor deze zandvang verwijderen;
- Damwand aan Oosteriksweg verwijderen. Hoogteverschil vastleggen door middel van aanbrengen stortsteen;

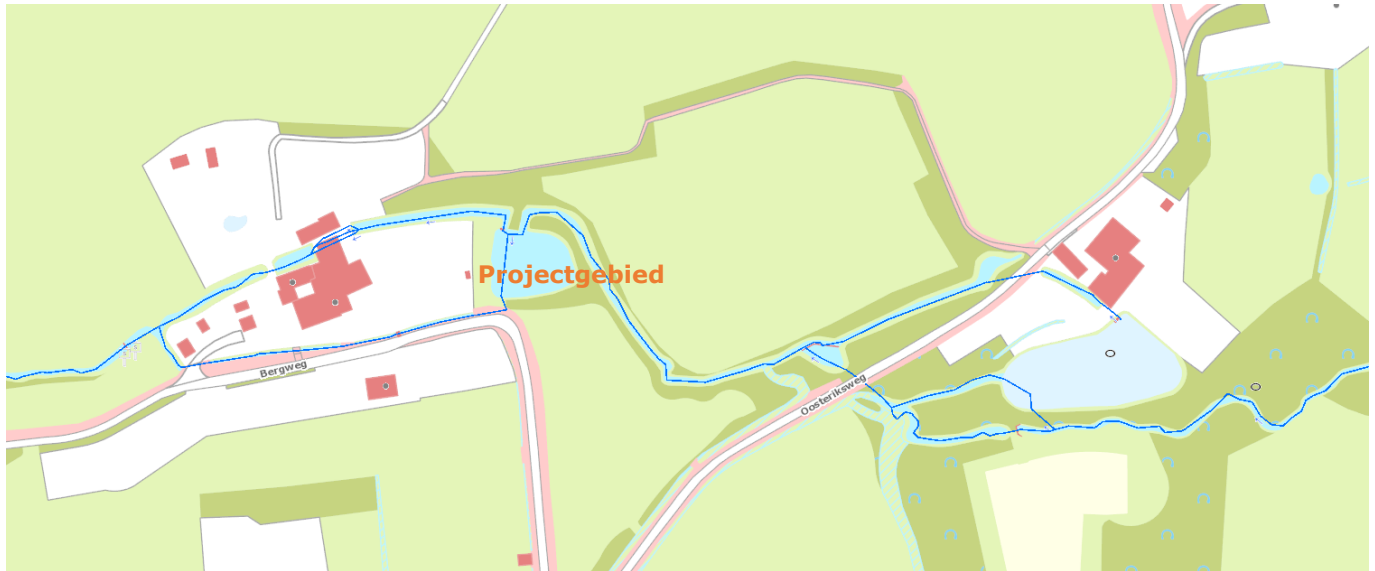
1.4 Leeswijzer

Dit projectplan bestaat uit drie delen. In deel I wordt beschreven wat het waterschap gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd. Deel II geeft een toelichting op waarom dit werk wordt uitgevoerd. Dit deel is, met andere woorden, de onderbouwing van het plan. Deel III geeft tenslotte informatie over de rechtsbescherming en de procedures.

2. Gebiedsbeschrijving

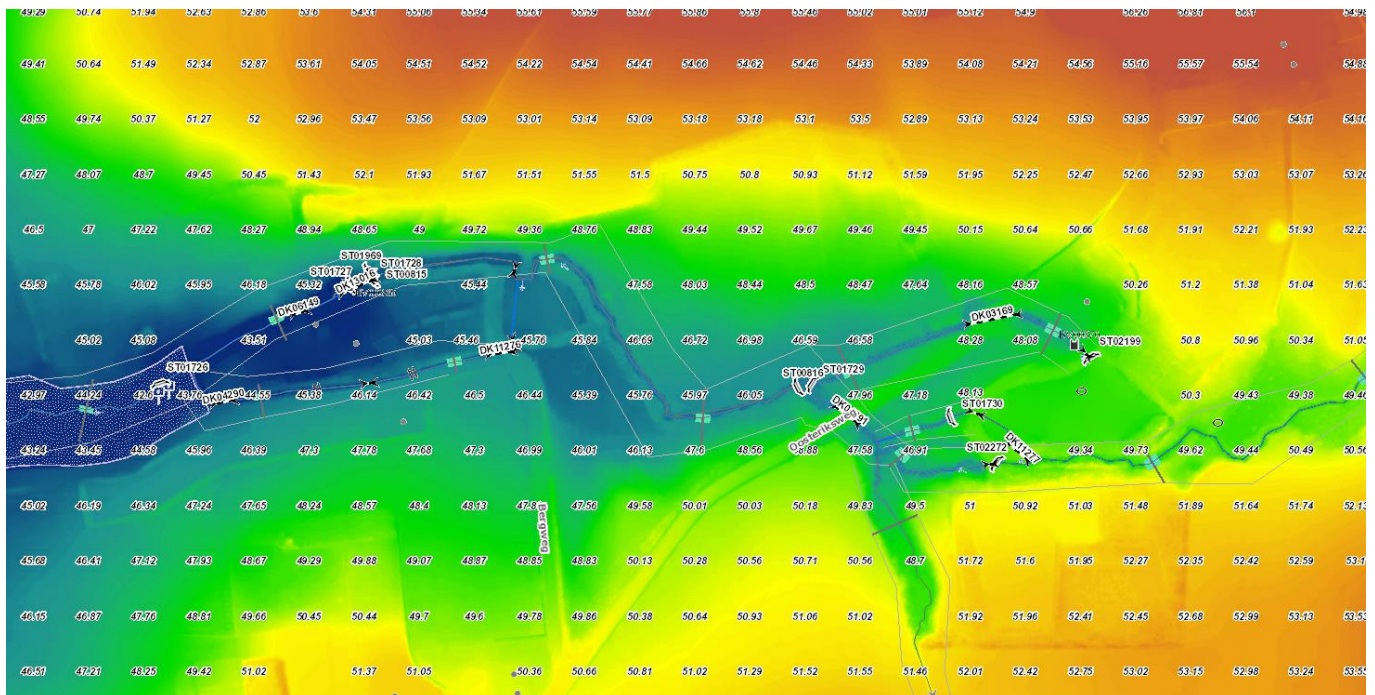
2.1 Het projectgebied

De Mosbeek ontspringt op de Stuwwal van Ootmarsum, op de stuwwal van Ootmarsum ligt het Dal van de Mosbeek.

Figuur 0.1 Weergave projectgebied Mosbeek (blauwe lijn)

De Mosbeek, de watermolens Frans en Bels en direct aanliggende natuurgronden zijn eigendom van Landschap Overijssel. Ze zijn ten opzichte van de directe omgeving laag gelegen. Omliggende landbouwpercelen zijn aanmerkelijk hoger gelegen, veelal meer dan 5 meter.

Figuur 2.2 hoogtekaart projectgebied Mosbeek

Het projectgebied is gelegen in het Natura 2000 gebied Springendalsebeek-Dal van de Mosbeek. In het kader van de Natura 2000 opgave worden in opdracht van de provincie de komende jaren maatregelen uitgevoerd ter bescherming en herstel van natuurwaarden in het gebied. Dit maakt geen deel uit van dit project.

3. Beschrijving van het werk

De werkzaamheden aan de Mosbeek ter hoogte van de molen Frans en molen Bels zijn te verdelen in een viertal onderdelen. In deze paragraaf worden deze maatregelen nader toegelicht.

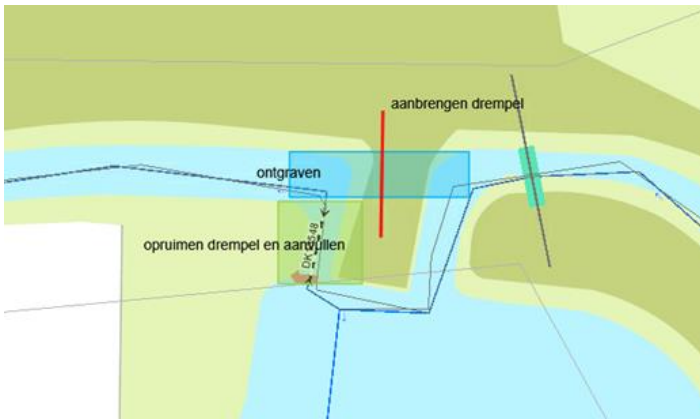
3.1 Uit te voeren maatregelen

In deze paragraaf worden het ontwerp en de uit te voeren maatregelen beschreven.

1. Aanbrengen drempel en aanpassing tracé ter plaatse van kolk van Bels.

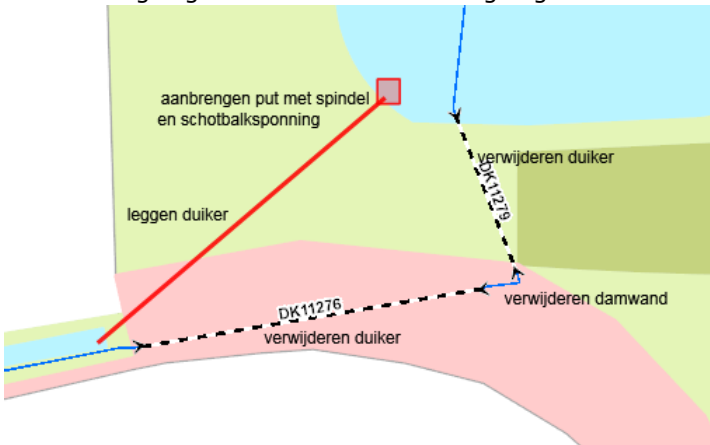
In de huidige situatie loopt de Mosbeek via een U-bocht door de kolk van Bels. Voor de uitstroom van de kolk is een drempel met spindelafsluiter geplaatst. De hoogte van deze drempel (45.33 m+) zorgt voor een hoog waterpeil in de molenkolk, maar ook voor het hoge peil in het tracé van de Mosbeek en bij de molen Frans.

De aanpassing betreft de Mosbeek ter plaatse rechtdoor te laten lopen (dit is ook het oorspronkelijke tracé). De drempel en de duiker worden verwijderd. Tevens wordt er een nieuwe drempel aangebracht met een hoogte van 45.10m+NAP.

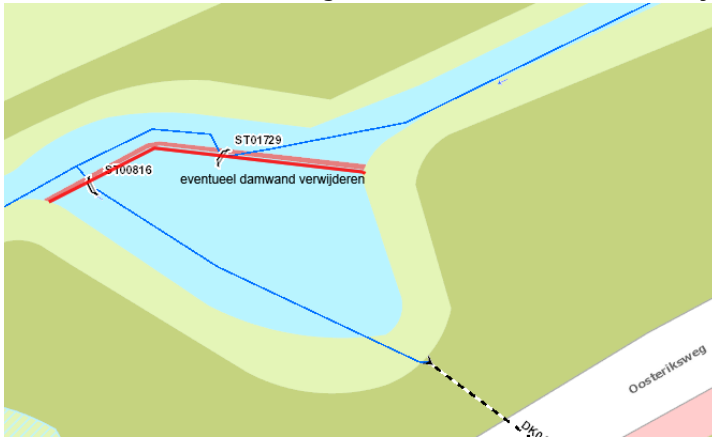
2. Leggen uitmondingsduiker van kolk Bels naar bypass waterloop langs Bergweg.

Voor deze duiker zal een put met spindel worden aangebracht om de afvoer ten behoeve van het draaien van de molen geheel dicht te kunnen zetten. Ook zal een schotbalkvoorziening worden aangebracht om een peil in te stellen vergelijkbaar met de duiker DK 11279, zijnde 45.15 m+. De huidige duiker (DK 11279) met spindelafsluiter en duiker DK11276 komen te vervallen. De damwand tussen beide duikers verwijderen en waterloop ter plaatse dempen. Ten behoeve van de afwatering van het landbouwperceel aan de andere kant van de Bergweg zal een duiker worden gelegd.

3. Zandvang aan Oosteriksweg komt te vervallen.

Deze zal niet meer periodiek worden uitgediept en zal zich op natuurlijke wijze omvormen tot waterloopje. Damwand tussen zandvang en Mosbeek zal worden verwijderd.

4. Damwand aan Oosteriksweg verwijderen.

Hoogteverschil vastleggen door aanleg van cascade van stortsteen.

4. Beschikbaarheid gronden

Beschikbaarheid gronden is niet aan de orde. De werkzaamheden worden op grond in eigendom van Stichting Landschap Overijssel uitgevoerd. In goede overeenstemming en in gezamenlijkheid is ook gekomen tot de bovengenoemde werkzaamheden.

5. Wijze van uitvoering

Om de aanpassingen aan de Mosbeek te realiseren, moeten diverse werkzaamheden worden uitgevoerd. De uitvoering wordt aanbesteed aan een aannemer en zal ongeveer twee maanden duren.

Onderstaand zijn de werkzaamheden beschreven:

- De aanpassing van de Mosbeek houdt voornamelijk grondwerk in door middel van de inzet van machines en materieel. De nieuwe loop wordt ontgraven en een van de twee bestaande koppelingen met de molenkolk wordt gedempt. Tevens worden er enkele kunstwerken aangebracht door middel van inzet van machines en materieel.

5.1 Technische uitvoering

Nadat dit projectplan ter inzage heeft gelegen en eventuele zienswijzen zijn behandeld, wordt het projectplan door het waterschap vastgesteld en volgt de verdere voorbereiding van het project. De uitvoering zal naar verwachting vanaf het najaar 2021 plaatsvinden en neemt ongeveer twee maanden in beslag. Tijdens de uitvoering van het werk worden de gebruikelijke voorwaarden gehanteerd met betrekking tot het beperken van overlast voor de omgeving (wegafzettingen, geluid e.d.). Vanzelfsprekend wordt tijdens de uitvoering de veiligheid in acht genomen. Toezicht op de uitvoering vindt plaats door een toezichthouder van waterschap Vechtstromen.

6. Effecten van het plan

6.1 Watersysteem

De werkzaamheden aan de Mosbeek hebben als doel het beter op leggerhoogte houden van de Mosbeek tussen de molen van Frans en Bels. Het aanpassen van de drempelhoogte, zoals beschreven in 3.1 onder 1 en de aanpassingen aan de overige kunstwerken, hebben geen negatieve effecten voor de omgeving.

Landbouw: De omliggende landbouwpercelen zijn aanmerkelijk hoger gelegen, veelal meer dan 5 meter (zie figuur 2.2) Door dit hoogteverschil is het waterpeil van de Mosbeek niet van invloed op de grondwaterstanden in de landbouwpercelen. De beperkte aanpassing van de drempelhoogte heeft dan ook geen gevolgen voor de waterhuishouding van deze percelen.

Natuur: In verband met de aanwezige natuurwaarden in met name de aanliggende Berendswel, is door De Bosgroepen onderzoek gedaan naar de eventuele effecten van de peilaanpassing op de aanwezige habitats. Op basis van dit onderzoek is de nieuwe drempelhoogte gekozen, zodat er geen negatieve effecten zijn. Ecogroen heeft dit vervolgens beoordeeld en meegenomen in de door hun opgestelde Quickscan/natuurtoets. Provincie Overijssel heeft de Quickscan/natuurtoets vervolgens beoordeeld en is tot de conclusie gekomen dat er voor de voorgestelde werkzaamheden geen vergunningplicht en/of ontheffingsplicht vanuit de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. De uitgevoerde onderzoeken en de beoordeling daarvan door de provincie Overijssel maken deel uit van dit projectplan en zijn daar als bijlagen toegevoegd.

6.2 Stikstof

Het betreft hier uitsluitend de bouw & sloop van een constructie die op de plaats van bestemming met de grond verbonden is/steun vindt in de grond en bedoeld is om ter plaatse te functioneren.

Op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming en artikel 2.5 Besluit natuurbescherming is deze activiteit, met inbegrip van de daarmee samenhangende vervoersbewegingen in zijn geheel vrijgesteld van de vergunningplicht (en hoeft hiervoor een Aeriusberekening te worden gemaakt)

Het betreft hier uitsluitend de aanleg, verandering of verwijdering van een werk.

Op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming en artikel 2.5 Besluit natuurbescherming is deze activiteit, met inbegrip van de daarmee samenhangende vervoersbewegingen in zijn geheel vrijgesteld van de vergunningplicht (en hoeft hiervoor een Aeriusberekening te worden gemaakt).

7. Legger, beheer, onderhoud en monitoring

7.1 Legger

Na uitvoering worden de nieuwe gerealiseerde werken ingemeten en opgetekend in een revisietekening. De legger wordt vervolgens hierop aangepast met een leggerbesluit. Dit besluit wordt voorbereid en ter inzage gelegd conform de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht.

7.2 Beheer en onderhoud

Het beheer en onderhoud van dit traject verandert niet door de beschreven werkzaamheden in het onderhavig projectplan. Wel zullen nadere afspraken met betrekking tot de waterverdeling bij de watermolen van Frans worden gemaakt tussen waterschap Vechtstromen en Landschap Overijssel.

Deel 2 – Verantwoording

In deel 2 wordt het projectplan getoetst aan de regelgeving en het relevante beleid. Er is kort weergegeven wat de relatie van dit projectplan is met het betreffende beleid of wet en waarom deze regelgeving een rechtvaardiging is van dit projectplan. Wanneer het beleid of een wet een beperking vormt, is aangegeven op welke wijze het plan daarop anticipeert.

1. Wet- en regelgeving

In deel II wordt het projectplan getoetst aan het relevante beleid. Telkens is kort weergegeven wat de relatie van dit projectplan is met het betreffende beleid of met de desbetreffende wet en waarom deze regelgeving een rechtvaardiging is van onderhavig projectplan. Wanneer het beleid of de wet een beperking vormt, is aangegeven op welke wijze het plan daarop is aangepast.

1.1 Toets Waterwet

Als een waterschap een waterstaatswerk wil aanleggen of wijzigen, dient op grond van artikel 5.4 Waterwet een projectplan te worden vastgesteld. Daarin is opgenomen een beschrijving van het werk, de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd en een beschrijving van de voorzieningen om nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk ongedaan te maken of te beperken. Het werk dient bij te dragen aan de drie doelstellingen van de Waterwet waaronder:

1. Voorkoming en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste (waterkwantiteit).
2. Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen (waterkwaliteit).
3. Vervulling van overige maatschappelijke functies van het watersysteem.

Met onderhavig plan wordt invulling gegeven aan bovenstaande doelstellingen.

Ad 1.

In het ontwerp is specifiek gekeken naar het niet toenemen van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste. Het ontwerp heeft een gunstige uitwerking op het natuurlijk functioneren van de Mosbeek. Daarnaast leidt ontwerp niet tot meer nat- en droogteschade.

Ad 2.

In het project wordt de chemische en ecologische kwaliteit van de Mosbeek tussen de watermolens van Frans en Bels verbeterd omdat door aanpassing van de waterverdeling dit tracé beter watervoerend blijft.

Ad 3.

Door de werkzaamheden zal naar verwachting het onderwaterprobleem van de molen van Frans opgelost worden, waardoor deze (beter) kan blijven draaien en als cultureel erfgoed behouden blijft. Ook de belevingswaarde van het gebied wordt hierdoor versterkt hetgeen ten goede van de bestaande extensieve recreatie.

2. Beleidskaders

2.1 Waterbeheer 21e eeuw (WB21)

Door de hoge waterstand in de jaren 90 realiseerden de waterschappen en andere waterbeheerders zich dat gemalen en dijken alleen niet meer genoeg zijn om de veiligheid en leefbaarheid van Nederland te garanderen. In 2000 is door de Commissie Waterbeheer 21e eeuw advies uitgebracht over het toekomstige waterbeleid in Nederland. De kerngedachte van het nieuwe waterbeleid is om water meer ruimte te geven door het water vast te houden, te bergen en af te voeren. Naast de ruimte die in de stad moet worden gecreëerd om water op te slaan, dienen ook beken en rivieren buiten de oevers te kunnen stromen ten tijde van hoge waterstanden. Hierdoor wordt geanticipeerd op toekomstige veranderingen zoals hogere waterstanden in rivieren, die worden verwacht als gevolg van klimaatverandering.

WB21 omvat ook andere veranderingen ten gevolge van klimaatverandering. Lagere rivier- en grondwaterstanden in met name de zomer en de hieruit voortkomende onderwerpen waterkwaliteit, waterschaarste, verdroging en het tegengaan van verzilting moeten onderdeel zijn van de plannen die de waterschappen ontwikkelen voor het nieuwe waterbeheer. Waterschappen zoeken bij de uitvoering van de plannen in het kader van WB21 naar een combinatie met ander belangen zoals natuur, wonen en recreatie.

2.2 Waterbeheerplan 2016-2021

De Waterwet verplicht waterschappen om waterbeheerplannen op te stellen. De provinciale Omgevingsvisie is kaderstellend voor het waterbeheerplan en wordt gelijktijdig opgesteld. Het waterbeheerplan beschrijft het beleid van het waterschap.

De hoofdthema's van het waterbeheerplan zijn:

- bescherming tegen overstromingen en werken aan veiligheid: veilig water;
- zorgen voor de juiste hoeveelheid water en passende waterpeilen: voldoende water;
- zorgen voor een goede waterkwaliteit die nodig is voor mens, plant en dier: schoon water;
- verwerken van afvalwater en het benutten van energie en grondstoffen daaruit: afvalwater.

Dit projectplan richt zich op verbetering van de thema's veilig water, voldoende water en schoon water. Aanpassing van de waterhuishouding worden uitgevoerd in het kader van waterveiligheid en het tegengaan van verdroging. Tevens draagt dit bij aan het verbeteren van de natuurwaarden en belevingswaarde.

Deel 3 – Rechtsbescherming

1. Inspraaktermijn

Op grond van artikel 3 van de Inspraak- en participatieverordening Waterschap Vechtstromen wordt dit projectplan zes weken ter inzage gelegd. In die periode kunnen belanghebbenden een zienswijze over het ontwerp van het projectplan bij het dagelijks bestuur van het waterschap indienen. Na deze periode wordt het projectplan, met eventueel daarbij gevoegd de zienswijzen en de reactie van het waterschap daarop, vastgesteld.

1.1 *Vergunningen en meldingen*

Voor de uitvoering van de maatregelen worden een aantal vergunningen aangevraagd en meldingen gedaan, te weten:

- Omgevingsvergunning werk- of werkzaamheden uitvoeren voor het uitvoeren van graafwerkzaamheden;

Na vaststelling van het projectplan wordt het plan verder uitgewerkt in een uitvoeringsdocument door de aannemer. Hieraan voorafgaand worden de benodigde uitvoeringsvergunningen en ontheffingen door de aannemer aangevraagd.

1.2 *Crisis- en herstelwet*

Op dit projectplan is de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat een belanghebbende in zijn beroepschrift tegen het besluit tot vaststelling van het projectplan moet aangeven welke beroepsgronden hij aanvoert tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken, kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Vermeld in het beroepschrift dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Bijlagen

1. De Bosgroepen. *Relatie Mosbeek en habitattypen (2020)*
2. Ecogroen. *Quickscan Natuurtoets t.b.v. aanpassing kunstwerken Mosbeek (23-03-2021)*
3. Provincie Overijssel. *Reactie per mail op Quickscan Natuurtoets (20-04-2021)*

Bijlage 1   Relatie Mosbeek en habitattypen

Bijlage 2   Quickscan Natuurtoets

Bijlage 3   Reactie provincie Overijssel op Natuurtoets

WATERSCHAP
vechtstromen

